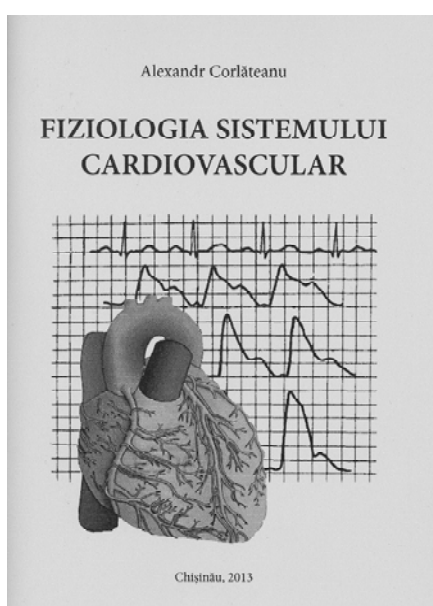

Recenzie

la compendiul „Fiziologia sistemului cardiovascular”

Autor: **Alexandr Corlăteanu**, doctor în biologie, conferențiar universitar

Implementarea sistemului de instruire și educație de la Bologna în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova solicită sporirea eficacității procesului didactic la un nivel nou. În acest aspect, compendiul pregătit de conferențiarul Al. Corlăteanu are o importanță deosebită în predarea disciplinei *Fiziologie umană și animală* și e binevenit.

Compendiul „Fiziologia sistemului cardiovascular” cuprinde lucrări de laborator prezentând o generalizare a experienței de mulți ani privind studierea și asimilarea specificului materiei acestui sistem în cursul lecțiilor practice la *Fiziologia umană și animală*. Acest sistem realizează legăturile dintre țesuturi, organe și sistemele funcționale. Testarea sistemului cardiovascular se folosește la înregistrarea indicilor de activitate în stare de repaus și de evaluare a funcției dinamice la aplicarea sarcinii fizice.

Compendiul este structurat în felul următor: introducere, recomandări privind efectuarea și prezentarea de către studenți a lucrărilor de laborator și trei compartimente principale – lucrări de laborator 1-3, și anume:

Lucrarea de laborator 1. Metodele neinvazive de măsurare a tensiunii arteriale la om;

Lucrarea de laborator 2. Reglarea vegetativă a funcției sistemului cardiovascular;

Lucrarea de laborator 3. Metodele de diagnostic funcțional al sistemului cardiovascular.

În aceste lucrări se utilizează cele mai răspândite și accesibile metode de efectuare a investigațiilor și procedee experimentale pentru cercetarea acestui sistem funcțional – prin măsurarea tensiunii arteriale și a frecvenței pulsului.

Pentru dezvoltarea fiziologiei, precum și pentru soluționarea reușită a obiectivelor acesteia, o importanță deosebită prezintă aplicarea metodelor adecvate de cercetare. Metoda măsurării tensiunii arteriale la om – inventată și implementată în practica experimentală de către S.Riva-Rocci și perfecționată de N.Korotkov – caracterizează una dintre etapele considerabile ale evoluției metodelor de investigație în cardiologia experimentală și clinică. Această metodă asigură obținerea informației adecvate referitor la starea funcțională a sistemului cardiovascular. În afară de metodele menționate, autorul compendiului descrie și metoda oscilometrică automată de măsurare a tensiunii arteriale (înregistrarea și analiza computerizată), precum și propune de a compara rezultatele obținute prin intermediul metodei auscultative și oscilometrice.

Consider că autorul utilizează reușit procedeul pedagogic, începând fiecare lucrare de laborator cu întrebările teoretice de control la tema concretă pentru aprofundarea cunoștințelor studenților înainte de realizarea experimentului.

Scopul principal la orele de efectuare a lucrărilor de laborator constă în însușirea de către studenți a metodelor de cercetare experimentală și de analiză a stării sistemului cardiovascular al omului, utilizând indicii funcționali ai sistemului în normă și la efort fizic dozat.

În afară de aceasta, pentru extinderea diapazonului datelor la cercetarea indicilor funcționali ai sistemului cardiovascular la om atât în stare de repaus, cât și la efort fizic dozat, autorul recomandă utilizarea formulelor matematice, astfel completând datele experimentale. Fiecare lucrare este ilustrată de figuri și tabele care facilitează înțelegerea mecanismelor fiziologice ale proceselor cercetate și contribuie la realizarea practică a lucrării.

Lucrările prezentate în compendiu sunt bine trasate în scopul însușirii și aprofundării cunoștințelor teoretice, precum și al obținerii deprinderilor practice de evaluare a funcției hemodinamice necesare nu doar pentru cercetarea sistemului cardiovascular, ci și pentru utilizare în diverse situații cotidiene.

Menționăm că datele incluse și generalizate în compendiu pot fi utilizate la efectuarea aprecierii valorilor specifice pentru funcția cardiovasculară. Metodele și procedeele folosite, precum și cele de prelucrare matematică, vor extinde considerabil limitele caracteristicilor cantitative ale indicilor sistemului cardiovascular.

În compendiu o atenție specială se acordă problemelor privind aprecierea stării funcționale a sistemului cardiovascular care prezintă un interes deosebit pentru direcția nouă a științelor medico-biologice – *sano-creatologia*, fondată în cadrul Institutului de Fiziologie și Sanocreatologie al AȘM de către academicianul Teodor Furdui, care abordează problemele cu privire la menținerea și fortificarea dirijată a sănătății omului contemporan.

Probele de testare a sistemului cardiovascular, descrise în acest compendiu, pot fi utilizate la evidențierea și evaluarea capacităților de rezervă și de acomodare a sistemului cardiovascular al omului practic sănătos, precum și pentru monitoringul și diagnosticul insuficienței latente.

Informația științifică și didactică (28 de surse), consultată și folosită de către autor la pregătirea ediției, are la bază rezultatele cercetărilor originale, a căror actualitate este incontestabilă.

Fără îndoială, ediția apărută va fi utilă atât studenților biologi, medicilor, medicilor veterinari, cât și viitorilor pedagogi și antrenori sportivi, a căror activitate ține de aprecierea stării actuale a sistemului cardiovascular prin intermediul metodelor simple dar adecvate, care să contribuie la înțelegerea mai profundă a mecanismelor fiziologice ale activității sistemului cercetat, cuplat prin raport funcțional cu alte sisteme fiziologice în organismul integru.

*Petru Pavaliuc, doctor în biologie,
conferențiar cercetător, cercetător științific coordonator la
Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie al AȘM*